

مبتدا 📌

اسمی است که اول جمله نوشته می شود و آخرش مرفوع است .

✓ مثال (والدُهُ قَدْ اقامَ
مصنعاً.

پدرش برپا کرده بود کارخانه ای را

والد : مبتدا

هُ : مضاف الیه

قد اقامَ : خبر فعلیه

● نکته : اولین کلمه جمله

اسمییه مبتدا است مانند

والد

خبر

خبر 📌

بعد از مبتدا خبری داده می شود و به جمله مفهوم می دهد.
به اولین کلمه ای که به مبتدا مفهوم و معنا بخشد
خبر گفته می شود .

✓ مثال (الطالِبُ الْمُجِدُّ قَرَأَ
قصيدةً .

دانش آموز کوشا، خواند قصیده ای
را

الطالِبُ: مبتدا

المُجِدُّ: صفت

قَرَأَ: خبر

قصيدةً: مفعول

موصوف و صفت

❄️ موصوف و صفت 🙌

دو اسمی هستند که با کسره در فارسی بهم وصل می شوند و در عربی کاملاً شبیه هم هستند.
(از نظر حرکت آخر_ مذکر و مونث بودن_ تنوین یا (ال) داشتن)

✓ مثال (سلاحٌ طبّیٌ .سلاحی

پزشکی

سلاحٌ : موصوف

طبّیٌ : صفت

■ نکته : اگر موصوف جمع

غیر انسان باشد ،صفت آن

می تواند به صورت مفرد

مونث بیاد .

✓ مثال (الحيواناتِ

المائية .حيوانات آبی

✓مثال ۲) الاعشابِ الطبیّة. علف
های طبی

♦ طرز تشخیص موصوف و
صفت :

در ترجمه اگر به کلمه اول
(ی) اضافه کنیم و معنی
بدهد موصوف و صفت
است

✓مثال) البنتُ الصغیرُ.

دختری کوچک معنی می دهد
البنتُ : موصوف
الصغیرُ : صفت

نایب فاعل

👉 نایب فاعل 👤

به کلمه ای که بعد از فعل مجهول
می آید گفته می شود و آخرش
مرفوع است یعنی یکی از علامت
های [ون ، ان ، (ضمه) ، (تنوین
رفع)] را دارد .

✓ مثال (يُنْقَلُ النَّفْطُ .

منتقل می شود نفت

النَّفِطُ : نایب فاعل

يُنْقَلُ : فعل مجهول

✓ مثال (۲) سُمِعَ صَوْتُ .

شنیده شد صدایی

صَوْتُ : نایب فاعل

سُمِعَ : فعل مجهول

نقش ضمایر متصل

نکته 📌

۱) اگر ضمایر متصل به آخر (افعال) وصل شوند مفعول و منصوب هستند.

✓ مانند (یَجِبُكَ) 📌 گ:
مفعول 📌 دوست می دارد
تورا

۲) اگر ضمایر متصل به آخر (اسم ها) وصل شوند مضاف الیه می باشند.

✓ مانند (اُمُّكَ) :مادرت
گ : مضاف الیه

۳) اگر ضمایر متصل به آخر (حرف ها) وصل شوند مجرور به حرف جر هستند.

✓ مانند (لَهُ) .

لَ حرف جر

هَ : مجرور به حرف جر

(۴) اگر ضمائر متصل به آخر حروف

مشبه اضافه شوند ، اسم حروف

مشبه به حساب می آیند

✓ مانند (إِنَّهُ مَدْرَسٌ .

هَ : اسمِ اِنَّ و منصوب

مَدْرَسٌ : خبرِ اِنَّ و مرفوع

👉 مضاف و مضاف اليه 🍁

هرگاه دو اسم با کسره در فارسی

بهم وصل شوند و اسم دوم حالت

اسم اول نباشد آن دو اسم

مضاف و مضاف اليه می

باشد .

✓ مثال (جهاد النفس .
جهاد: مضاف
النفس: مضاف اليه

حروف شرط

👉 حروف شرط 🍪

(٢) ما : هرچه	(١) مَنْ : هر کس
(٤) إِذَا : هرگاه ، اگر	(٣) إِنْ : اگر

! جملات شرطی دارای

٣ رکن زیر می باشند 👉

حروف شرط + فعل شرط + فعل
جواب شرط

✓ مثال (مَنْ فَكَّرَ قَلَّ خَطْوُهُ .

مَنْ : حرف شرط
فَكَرَّ : فعل شرط
قَلَّ : فعل جواب شرط

■ نمونه سوال

امتحانی 🖱️

فعل و فعل جواب شرط را
مشخص کنید :

مَنْ يَتَفَكَّرُ فِي خَلْقِ اللَّهِ، يُشَاهِدُ
قُدْرَتَهُ: 🌷

هرکس در آفرینش خداوند
بیندیشد، مشاهده می کند قدرتش را

مَنْ : حرف شرط

يَتَفَكَّرُ : فعل شرط

يُشَاهِدُ : فعل جواب شرط

📌 طرز ترجمه جمله های

شرطی : 🖱️

اولین فعل به صورت مضارع
التزامی و دومین فعل به صورت
مضارع معمولی ترجمه می شود
هرچند فعل ماضی باشد .

به طور خلاصه ← حرف

شرط + مضارع التزامی +.....+ مضارع اخباری

افعال ناقصه

🍀 افعال ناقصه 🙌

(۱) صارَ: گردید	(۲) أَصْبَحَ : شد
(۳) کَانَ: بود ، است	لَيْسَ : نیست

به اسمی که بعد از افعال
(صارَ: گردید / أَصْبَحَ : شد /
کَانَ : بود ، است / لَيْسَ : نیست)
بیاید

اسم افعال ناقصه می
گویند .

🙌 خبر افعال ناقصه 🙌

به توضیحی که بعد از اسم افعال
ناقصه می آید

خبر افعال ناقصه گفته می
شود .

✓ مثال (كَانَ الْبَابُ مَغْلَقًا .
الْبَابُ : اسم كَانَ
مَغْلَقًا : خبر كَانَ

✓ مثال (۲) كَانَ اللَّهُ غَفُورًا .
اللَّهُ : اسم كَانَ و مرفوع
غَفُورًا : خبر كَانَ
و منصوب

✗ نکته :

اسم و خبر ناقصه ، در اصل
مبتدا و خبر می باشند .

حروف مشبہة بالفعل

👉 حروف مشبہة بالفعل 🌾

(۱) اِنَّ : قطعاً	(۲) اَنَّ : کہ
(۳) کَانَ : گویا / مانند	(۴) لَکِنَّ : ولی
(۵) لَیْتَ : ای کاش	(۶) لَعَلَّ : شاید / امیداست

به مبتدا وقتی بعد از حروف
بلا بیاید

اسم حروف مشبہة گفته
می شود .

و به خبر ، خبر حروف مشبہة
گفته می شود .

✓ مثال (۲) اِنَّهُ فَلَاحٌ .

هُ : اسم اِنَّ و منصوب محلاً

فَلَاحٌ : خبر و مرفوع

حال و جمله عالی

👉 حال 🌟

همان قید حالت در فارسی است که چگونگی انجام شدن فعل را بیان می‌کند و در جواب [چگونه + فعل] بدست می‌آید و در اصل اسم فاعل و اسم مفعول و صفت مشابه است .

حال شبیه کلمه قبل از خود نمی‌باشد بر خلاف صفت

× حال ×

در اصل به صورت ← (اسم فاعل_ اسم مفعول و

صفت) به کار می رود و
آخرش منصوب است.

🌟 صاحب حال ← کلمه ای
است که حال به آن مربوط
می شود و با حال از نظر
جنسیت و تعداد مطابقت
دارد.

✓ مثال) ذهب سعیدُ فرحاً.
سعید چگونه رفت ؟
فرحاً (با خوشحالی)
سعیدُ : صاحب حال
فرحاً : حال

👉 طرز تشخیص حال

اسم بدون (ال) است و آخرش
تنوین نصب (ـ) یا (ین) یا
(ای) دارد و بر وزن فاعل و مفعول
است یا اسمی است که اولش (مُ)
دارد و قید حالت است.

✓ مثال ۱) جاءَ المسلمونَ

مَسْرُورِينَ

آمدند مسلمانان با شادی

✓ مثال (۲) جَاءَتْ
المسلماْتُ فرحاً

آمدند زنان مسلمان با شادی

👉 جمله حالیه 🪐

هرگاه بعد از (و) جمله
اسمیه بیاید و (و) معنی
(درحالیکه) بدهد و جمله
دوم به جمله اول ربط داشته
باشد به جمله بعد از (و)
جمله حالیه
گفته می شود .

✓ مثال (رایتُ طفلاً و هو
يَضْحَكُ ←

دیدم کودکی را درحالیکه می
خندید.

معمولاً علامت جمله حالیه
(و + ضمیر جدا + خبر) می
باشد .

🔔 استثناء 🙌

به کلمه ای گفته می شود که بعد از
(إلا) می آید .

مستثنی منه 🧩👉

به کلمه ای گفته می شود که استثنا از آن بیرون کشیده می شود .

✓ مثال (حَضَرَ التَّلَامِيذَ إِلَّا كَاطِمًا .

التَّلَامِيذُ : مستثنی منه
كَاطِمًا : استثناء (مستثنی)

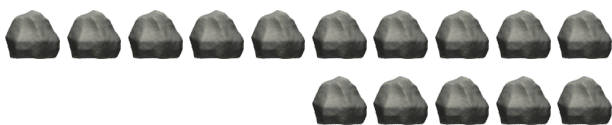

📌 نکته 📌

هرگاه فعل جمله منفی باشد و مستثنی منه ذکر نشود (حصر) داریم .

✓ مثال (ما حفظ القصيدة إِلَّا كَاطِمٌ . ← حصر
(فقط کاظم قصیده را حفظ کرد)

(حفظ نکرد قصیده را کسی به جز
کاظم)

👉 مفعول مطلق 🌹

مصدری منصوب است و بر ۲ نوع
است .

1 مفعول مطلق تاکیدی :

- (۱) فعل جمله را تاکید می کند .
- (۲) آخرش تنوین نصب (ـِ) دارد .

✓ مثال (کَلَّمَ اللهُ مُوسَى
تَكْلِيمًا .

← موسی قطعاً با خدا سخن گفت
تکلیماً: مفعول مطلق تاکیدی

2 مفعول مطلق نوعی :
نوع انجام شدن فعل را بیان می کند .

✓ مثال (اِصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا .
← به زیبایی صبر کن
صَبْرًا : مفعول مطلق نوعی

🌐 طرز تشخیص مفعول
مطلق 🙌

(۱) آخرش فتحه (_) یا تنوین نصب
(_) دارد .
(۲) مصدری است که معمولاً همراه
فعلش در جمله ذکر می شود .

✓ مثال (۱) اَسْتَغْفِرُ رَبِّي
اِسْتِغْفَارًا .

اَسْتَغْفِرُ : فعل
اِسْتِغْفَارًا : مصدر منصوب
مفعول مطلق تاکیدی

✓ مثال (۲) نَزَّلَ اللَّهُ
الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا لِهْدَايِهِ

البَشْرِ

نَزَلَ : فعل

تنزیلاً : مصدر منصوب مفعول

مطلق تاکیدی

نکات مهم

(۱) مفهوم مطلق تاکیدی :

بعدش صفت و مضاف الیه نمی آید .

مانند (اِحْتَرِمَ وَالِدِيْكَ
اِحْتِرَامًا

(۲) اگر بعد از مفعول مطلق ، صفت
یا مضاف الیه بیاید مفعول مطلق
نوعی است .

(۳) اسمی که (ال) دارد و بعد از
مفعول مطلق نوعی می آید مضاف
الیه است .

مانند (اَجْتَهَدْتُ اَجْتِهَادًا

الاملین .

اجتهادَ : مفعول مطلق نوعی /

الاملین :مضاف الیه

۴) اسمی که تنوین نصب (_) داشته باشد و بعد از مفعول مطلق نوعی بیاید، صفت است .

✓مانند (اجتهدتُ اجتهداً
کثیراً .

اجتهداً :مفعول مطلق نوعی /
کثیراً : صفت

